

עתודות - קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ
חברה מנהלת

דוחות כספיים ביניים
ליום 30 בספטמבר 2020
בלתי מבוקרים

עתודות - קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ

חברה מנהלת

דוחות כספיים ביניים ליום 30 בספטמבר, 2020

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

2	דוח סקירה של רואה החשבון המבקר
3	דוחות על המצב הכספי
4	דוחות על רווח או הפסד ורווח כולל אחר
5-6	דוחות על השינויים בהון
7	דוחות על תזרימי המזומנים
8-12	באורים לדוחות הכספיים ביניים

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ (להלן - החברה), הכולל את הדוח על המצב הכספי התמציתי ליום 30 בספטמבר, 2020 ואת הדוחות התמציתיים על רווח או הפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 34 IAS - "דיווח כספי לתקופות ביניים" כפי שאומץ על ידי הממונה על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובהתאם לדרישות הגילוי וההנחיות שנקבעו על ידו, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 34 IAS, כפי שאומץ על ידי הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון ובהתאם לדרישות הגילוי וההנחיות שאומצו על ידו, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005.

פסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 6 לדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2019	2020	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
49	59	25	נכסים:
-	-	267	נכסים בלתי מוחשיים
208	193	208	נכסי מסים נדחים
331	299	375	נכסים בגין הטבות לעובדים
382	312	-	רכוש קבוע
980	914	944	נכסי מסים שוטפים
20	74	126	עתודות קרן פנסיה
			חייבים ויתרות חובה
			השקעות פיננסיות:
16,407	13,938	16,596	נכסי חוב סחירים
15,247	11,515	16,630	אחרות
31,654	25,453	33,226	סך הכל השקעות פיננסיות
4,580	9,454	3,938	מזומנים ושווי מזומנים
38,204	36,758	39,109	סך כל הנכסים
			הון:
8,000	8,000	8,000	הון מניות
1,228	1,083	432	קרנות הון
17,158	16,834	19,754	עודפים
26,386	25,917	28,186	סך כל ההון
			התחייבויות:
317	234	-	התחייבות בגין מסים נדחים
208	193	208	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
-	-	752	התחייבות בגין מסים שוטפים
3,259	3,344	2,935	זכאים ויתרות זכות
8,034	7,070	7,028	זכאים בגין דמי טיפול
11,818	10,841	10,923	סך כל ההתחייבויות
38,204	36,758	39,109	סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

מנשה מאירי מנהל כספים	שלום בן עיון מנהל כללי	דורון סט יו"ר הדירקטוריון	23 בנובמבר, 2020 תאריך אישור הדוחות הכספיים
--------------------------	---------------------------	------------------------------	--

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מבוקר
	2019	2020	2019	2020	
	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
46,102	11,111	12,142	33,711	35,439	הכנסות מדמי ניהול מקרן פנסיה, נטו רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון סך כל ההכנסות
114	(88)	8	107	(120)	
<u>46,216</u>	<u>11,023</u>	<u>12,150</u>	<u>33,818</u>	<u>35,319</u>	
28,513	7,070	7,028	20,480	20,695	דמי טיפול ועמלות הוצאות הנהלה וכלליות סך כל ההוצאות
14,829	3,933	3,542	10,916	10,665	
<u>43,342</u>	<u>11,003</u>	<u>10,570</u>	<u>31,396</u>	<u>31,360</u>	
2,874	20	1,580	2,422	3,959	רווח לפני מסים על ההכנסה מסים על ההכנסה
<u>958</u>	<u>16</u>	<u>558</u>	<u>830</u>	<u>1,363</u>	
<u>1,916</u>	<u>4</u>	<u>1,022</u>	<u>1,592</u>	<u>2,596</u>	רווח לתקופה
					רווח כולל אחר לתקופה:
					סכומים שיסווגו או המסווגים מחדש
					לרווח או הפסד בהתקיים תנאים
					ספציפיים:
1,258	183	278	1,036	(1,210)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
(431)	(62)	(95)	(354)	414	מסים על הכנסה המתייחסים לנכסים פיננסיים זמינים למכירה
827	121	183	682	(796)	סה"כ רכיבים של רווח כולל אחר
<u>2,743</u>	<u>125</u>	<u>1,205</u>	<u>2,274</u>	<u>1,800</u>	שיסווגו לאחר מכן לרווח או הפסד סך הכל רווח (הפסד) כולל לתקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

סה"כ הון	יתרת עודפים	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	הון מניות	
אלפי ש"ח				
26,386	17,158	1,228	8,000	יתרה ליום 1 בינואר, 2020 (מבוקר)
2,596	2,596	-	-	רווח נקי לתקופה
				רכיבים של רווח כולל אחר לתקופה:
(1,210)	-	(1,210)	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
414	-	414	-	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
(796)	-	(796)	-	סך הכל הפסד כולל אחר לתקופה, נטו ממס
1,800	2,596	(796)	-	סך הכל רווח (הפסד) כולל לתקופה
28,186	19,754	432	8,000	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2020 (בלתי מבוקר)
23,643	15,242	401	8,000	יתרה ליום 1 בינואר, 2019 (מבוקר)
1,592	1,592	-	-	רווח נקי לתקופה
				רכיבים של רווח כולל אחר לתקופה:
1,036	-	1,036	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(354)	-	(354)	-	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
682	-	682	-	סך הכל רווח כולל אחר לתקופה, נטו ממס
2,274	1,592	682	-	סך הכל רווח כולל לתקופה
25,917	16,834	1,083	8,000	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2019 (בלתי מבוקר)
26,981	18,732	249	8,000	יתרה ליום 1 ביולי, 2020 (בלתי מבוקר)
1,022	1,022	-	-	רווח נקי לתקופה
				רכיבים של רווח כולל אחר לתקופה:
278	-	278	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(95)	-	(95)	-	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
183	-	183	-	סך הכל רווח כולל אחר לתקופה, נטו ממס
1,205	1,022	183	-	סך הכל רווח כולל לתקופה
28,186	19,754	432	8,000	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2020 (בלתי מבוקר)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

סה"כ	יתרת עודפים	קרן בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	הון מניות	
אלפי ש"ח				
25,792	16,830	962	8,000	יתרה ליום 1 ביולי, 2019 (בלתי מבוקר)
4	4	-	-	רווח נקי לתקופה רכיבים של רווח כולל אחר לתקופה:
183	-	183	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(62)	-	(62)	-	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
121	-	121	-	סך הכל רווח כולל אחר לתקופה, נטו ממס
125	4	121	-	סך הכל רווח כולל לתקופה
25,917	16,834	1,083	8,000	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2019 (בלתי מבוקר)
23,643	15,242	401	8,000	יתרה ליום 1 בינואר, 2019 (מבוקר)
1,916	1,916	-	-	רווח נקי לתקופה רכיבים של רווח כולל אחר לתקופה:
1,258	-	1,258	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(431)	-	(431)	-	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
827	-	827	-	סך הכל רווח כולל אחר לתקופה, נטו ממס
2,743	1,916	827	-	סך הכל רווח כולל לתקופה
26,386	17,158	1,228	8,000	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019 (מבוקר)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מבוקר
	2019	2020	2019	2020	
	אלפי ש"ח				
1,916	4	1,022	1,592	2,596	רווח נקי לתקופה
(114)	88	(9)	(107)	120	פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים: הפסדים (רווחים) מהשקעות נטו, והכנסות מימון
147	36	54	109	152	פחת והפחתות בגין רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים
958	16	558	830	1,363	הוצאות מסים על ההכנסה
991	140	603	832	1,635	
					שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
9	54	82	(45)	(106)	שינוי בחייבים ויתרות חובה
791	682	143	857	36	שינוי בעתודות קרן פנסיה
(886)	4	(200)	(801)	(324)	שינוי בזכאים ויתרות זכות
416	334	118	(548)	(1,006)	שינוי בזכאים בגין דמי טיפול
330	1,074	143	(537)	(1,400)	
					מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:
369	254	391	275	394	ריבית שהתקבלה
1,493	-	-	1,519	634	מסים שהתקבלו
(789)	(233)	(283)	(622)	(1,030)	מסים ששולמו
1,073	21	108	1,172	(2)	
4,310	1,239	1,876	3,059	2,829	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
					תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
-	-	-	-	(9)	רכישת נכסים בלתי מוחשיים
(91)	-	(12)	(31)	(162)	רכישת רכוש קבוע
(7,196)	-	2	(1,131)	(3,300)	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
(7,287)	-	(10)	(1,162)	(3,471)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
(2,977)	1,239	1,866	1,897	(642)	עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
7,557	8,215	2,072	7,557	4,580	
4,580	9,454	3,938	9,454	3,938	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

באור 1 - :

כללי

- א. עתודות- קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ (להלן - החברה) הינה בעלת רשיון מבטח בענף בטוח פנסיה ועוסקת בניהול קרן פנסיה ותיקה, עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ (להלן - הקרן), שהינה קרן ותיקה מאוזנת.
- ב. החברה הינה תושבת ישראל ונתאגדה בישראל כתובת החברה: רחוב החשמונאים 91 תל אביב.
- ג. מניות החברה מוחזקות בחלקים שווים על-ידי כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן - כלל ביטוח) ועל-ידי ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ (להלן - ביטוח חקלאי).
- ד. נכסיה והתחייבויותיה של קרן הפנסיה מנוהלים על פי הוראות החוק, בנפרד מחשבונות החברה. עמיתי הקרן נושאים בתשואות והסיכונים ולחברה אין בעלות עליהם או התחייבות לתשואה לעמיתה. לפיכך לא נכללו הנכסים וההתחייבויות ותוצאות הפעילות של קרן הפנסיה בדוחות הכספיים של החברה.
- ה. החל מתחילת שנת 2020 חלה התפרצות של מגפת "הקורונה" במדינות רבות בעולם. כחלק מתהליך בלימת התפשטות נגיף הקורונה בישראל, ובדומה למדינות אחרות, נקטה ישראל בשורת צעדים, במסגרתם פרסם משרד הבריאות הישראלי סדרת מגבלות על פעילות והתנהלות כלל הציבור בישראל, אשר השפיעו באופן מיידי על פעילות המשק בכלל ועל שוק ההון בפרט. ההגבלות התמתנו, אך יחד עם זאת, המשך ההתמודדות עם המגיפה והסיכון של גלים נוספים ממשיכים להשפיע על פעילות המשק והמצב הכלכלי בארץ ובעולם ומגבלות הפעילות והתנועה מותאמים באופן תדיר בהתאם להתפשטות המגפה.
- בעקבות המשבר החלה תנודתיות בשוק ההון אשר משפיעה על תיק הנוסטרו של החברה וכן על היקף הנכסים המנוהלים של הקרן.
- החברה בחנה את השפעתו של משבר הקורונה על השווי ההוגן של נכסי ההשקעה הלא סחירים שבניהול הקרן ובהתאם בחנה את הצורך בירידת ערך בהשקעותיה הלא סחירות בהם נתגלו סממנים לירידת ערך, תוך שימוש במידע הזמין ביותר שברשותה.

באור 2 - : בסיס עריכת דוחות הביניים

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

דוחות כספיים ביניים אלו נערכו בהתאם ל-IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים כפי שאומץ על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובהתאם לדרישות הגילוי וההנחיות שנקבעו על ידו ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה, 2005 ואינם כוללים את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותם ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 (להלן: "הדוחות השנתיים").

הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 23 בנובמבר, 2020.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת הדוחות הכספיים ביניים בהתאם ל-IAS 34 ובהתאם להנחיות הממונה, ככל שאלו רלוונטיות, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של החברה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית של החברה בדוחות הביניים, הינה עקבית עם המדיניות החשבונאית בדוחות השנתיים. בהמשך לאמור בבאור 2 טז' לדוחות הכספיים השנתיים, החברה דחתה את יישומו של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 9 – מכשירים פיננסיים עד מועד תחילתו בישראל של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 – חוזי ביטוח, וזאת בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 2018-9-1.

באור 4 - מכשירים פיננסיים

א. שווי הוגן בהשוואה לערך בספרים

הערך בספרים של נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות מסוימים לרבות מזומנים ושווי מזומנים, חייבים אחרים, ספקים, זכאים אחרים, תואם או קרוב לשווי ההוגן שלהם.

ב. היררכיית שווי הוגן

הטבלה להלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמות השונות בהיררכיה. לפירוט בדבר הרמות בהיררכיה, ראה באור 6ג' בדוחות הכספיים השנתיים.

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 30 בספטמבר 2019	ליום 30 בספטמבר 2020
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר
	רמה 1	
	אלפי ש"ח	
16,407	13,938	16,596
15,247	11,515	16,630
31,654	25,453	33,226

השקעות פיננסיות אחרות:
אגרות חוב ממשלתיות
(השקעות אחרות *)

סך הכל

במהלך תקופת הדוח לא היו העברות בין סוגי הרמות.

באור 5 - הון ודרישות הון

א. הרכב הון המניות

ליום 30 בספטמבר, 2020		
נפרע	מונפק	רשום
אלפי ש"ח		מספר מניות
8,000	8,000	8,000

מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א

ב. זכויות הנלוות למניות

זכויות הצבעה באסיפה הכללית, זכות לדיבידנד, זכויות בפירוק החברה וזכות למינוי הדירקטורים בחברה.

באור 5 : - הון ודרישות הון

ג. קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה

קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה כוללת את השינוי הנצבר נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים זמינים למכירה, עד למועד גריעת ההשקעה או ירידת ערך קבועה של ההשקעה.

ד. ניהול ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות בהסדר התחיקתי.

2. יש לקרוא את המידע לעניין דרישות הון יחד עם המידע הכלול בבאור 8 לדוחות הכספיים השנתיים.

3. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב-2012 (להלן- תקנות ההון) והנחיות הממונה.

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	ליום 30 בספטמבר
2019		2020
מבוקר	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר
15,670	15,367	15,588
26,386	25,917	28,186
10,716	10,550	12,598

הסכום הנדרש על פי תקנות ההון (א)

הון עצמי קיים

עודף ליום הדוח

סכום ההון העצמי הנדרש שאין כנגדו נכסים העומדים בכללי הנזילות וההשקעה :

-	-	-
---	---	---

א. הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין :

היקף

הוצאות שנתיות

הקלות אחרות בהתאם לחוזר הממונה

סך כל הסכום הנדרש

11,550	11,273	11,441
10,836	10,680	10,827
(6,716)	(6,586)	(6,680)
15,670	15,367	15,588

באור 6 - התחייבויות תלויות

החברה מפוקחת על ידי הממונה על רשות שוק ההון האמון על פעילות הגופים המוסדיים הפועלים בשוק ההון בישראל ("הממונה"). החברה פועלת לניהול קרן הפנסיה בהתאם להוראות הדין הרלבנטיות לפעילותה. בהתאם לסמכויות הממונה, חשופה החברה, מעת לעת, להליכי ביקורת ואכיפה מנהלית מטעמו של הממונה. כמו כן, מתוקף היות החברה, חברה לניהול קרן פנסיה ותיקה הפועלת לניהול נכסי עמית קרן הפנסיה בנאמנות עבורם, חשופה החברה לטענות עמיתים ובכלל זה לתובענות ייצוגיות בעניינים הנובעים מהוראות הדין לפיהם פועלת החברה.

א. חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, מטיל על הקרן התחייבות כלפי העובדים אם המעסיק פיגר בתשלומיו, אלא אם כן נקטה הקרן בכל ההליכים הקבועים בחוק.

באור 6 - התחייבויות תלויות (המשך)

- ב. בהתאם להוראת החוזר בעניין טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים (להלן - חוזר הטיוב), החברה סיימה תהליך של יישום טיוב הפערים בהתאם לסקר הפערים ותוכנית העבודה שאושרה. בנוסף, בהמשך להוראת חוזר הטיוב, החברה ממשיכה לטפל בפערי טיוב נוספים ומבצעת תהליכי טיוב שוטפים וכוללת בדוחותיה הכספיים הפרשות במידת הצורך. החברה אינה יכולה להעריך ולכמת בשלב זה את השלכות הליכי הטיוב האמורים ולא ניתן אף לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בהקשר זה ו/או את החשיפה הנובעת מהם בקשר עם הפעילויות בתחומים אלו, אשר יכול ויועלו, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני של תובענות ייצוגיות.
- ג. ביום ה-29 ביולי, 2019 הוגשה בבית הדין האיזורי לעבודה בת"א בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית כנגד הקרן. עניינה של בקשת האישור בטענה שלפיה הקרן מנועה מלגבות מעמיתיה (במישרין או בדרך של גבייה מתוך נכסי הקרן), רכיב המכונה "הוצאות ניהול השקעות", אשר גבייתו מתוספת לגביית דמי הניהול המעוגנים בתקנון הקרן. לטענת המבקש, הדין אמנם מתיר עקרונית גבייה כזו, אם יש לה עיגון חוזי במערכת היחסים שבין הקרן לבין העמית אך לשיטתו, אצל הקרן דנא אין עיגון כזה ולפיכך מדובר בהקשרה בגבייה שאינה כדין. לטענת המבקש, התנהלות הקרן בהקשר זה מקימה לכלל העמיתים אשר בוצעה בעניינם גבייה כאמור, שורה של עילות תביעה כנגדה; ובכלל זה עילות נטענות בגין עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובה חקוקה והפרת חוזה. על יסוד האמור, בדעת המבקש לתבוע בשם כלל העמיתים כאמור, את השבת הכספים שנגבו מהם במישרין או בעקיפין בגין רכיב זה; וכן צווים נלווים, ובכללם צו שיורה על הפסקת הגבייה. על פי אומדנו של המבקש, סכום התביעה אם תאושר כייצוגית הוא למעלה מ-40 מ' ש"ח. יצוין, כי בקשת האישור דנא, וכן מספר בקשות אישור דומות נגד גופים שונים המנהלים כספי חוסכים, הוגשו בעקבות החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז (כב' השופטת א' שטמיר), בתיק ת"צ - 20212 09 16 הופמן נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ (ניתן ביום 31.5.2019), במסגרתו התקבלה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד חברת "הפניקס", אשר הושתתה על טענות דומות לאלו המועלות בענייננו. על החלטה זו הוגשה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון (להלן: "הבר"ע"), אשר עודנה תלויה ועומדת. נוכח קיומה של הבר"ע ובעקבות בקשה שהוגשה מטעם הקרן, הורה בית הדין בהחלטה מיום 16 בפברואר 2020, כי בירורה של בקשת האישור יעוכב עד לאחר הכרעתו של בית המשפט העליון בבר"ע. כן נקבע כי חרף עיכוב ההליך, הקרן תגיש את תשובתה לבקשת האישור, וזו הוגשה בתאריך 1 ביולי, 2020. הטיפול בהליך זה מצוי בשלב ראשוני של איסוף ולימוד ואין בידי הקרן ויועציה המשפטיים יכולת להעריך את היקף החשיפה החלה על הקרן בגין בקשה זו.
- ד. בגין העלויות העשויות לנבוע מהאמור לעיל, תבוצענה הפרשות בדוחותיה הכספיים של החברה, רק אם יותר סביר מאשר לא (more likely than not - דהיינו, ההסתברות עולה על 50%) שתיווצר חבות לתשלום הנובעת מאירועי עבר, ושסכום החבות ניתן לכימות או להערכה בטווח סביר. סכומי הפרשות יבוססו על הערכת מידת הסיכון בתביעה נכון למועד הסמוך למועד פרסום הדוח הכספי. לעניין זה יצוין כי אירועים המתרחשים במהלך ההתדיינות המשפטית עשויים לחייב ביצוע של הערכה מחודשת של סיכון זה. ככל שלחברה זכות לשיפוי מצד שלישי, החברה תכיר בזכות זו, אם וודאי למעשה (Virtually Certain) שהשיפוי יתקבל אם החברה תסלק את המחויבות. הערכות החברה בדבר הערכת הסיכון בתביעה המתנהלת מתבססת על חוות דעת יועציה המשפטיים ו/או על האומדן של החברה בדבר הסכומים של הסדרי הפשרה, שהנהלת החברה צופה, שיותר סביר מאשר לא, שישולמו על ידה.
- ה. במהלך שנת 2017 נערכה בקרן הפנסיה ביקורת מטעמו של הממונה על רשות שוק ההון בנושא זכויות עמיתים. ביום ה-7 באוגוסט, 2019 התקבלה בחברה טיוטת דוח הביקורת לתגובת החברה. טיוטת דוח הביקורת עוסקת בנושאים מרכזיים בפעילות קרן הפנסיה וביניהם: נושא הקבוצות, תקנון הקרן, דמי ניהול והוצאות ניהול, טיוב נתונים, דיווח אקטוארי ומשיכת כספים מהקרן. במהלך נובמבר 2019 הגישה עתודות את התייחסותה לכלל ממצאי דו"ח הביקורת. החברה מקיימת שיחות עם נציגי הממונה ולאחר שלב התייחסות החברה, יגבש הממונה את עמדתו ביחס לטיטות הדוח. כמו כן, ביום 7 באוגוסט 2019 קיבלה הנהלת הקרן הנחייה מהממונה, בשים לב לטיטות דוח ביקורת אוצר כאמור לעיל, לאפשר משיכת כספים רק לעמיתים זכאים על פי תקנון החברה ועל פי נוסחת ערכי הפדיון הקבועה בתקנה 41כט(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישורים ולניהול קופת גמל) התשכ"ד 1964. ביום 3 בדצמבר 2019 התקבל מכתב מאת הממונה בו מבטל הממונה לעת הזו את ההוראה האוסרת על שימוש בנוסחת הפדיון הקבועה בתקנון הקרן וזאת מבלי שיש לראות בכך נקיטת עמדה ביחס לנוסחת ערכי הפדיון הקבועה בתקנון הקרן. בשלב זה אין בידי החברה ויועציה המשפטיים להעריך את הסיכוי כי עמדת החברה ביתר הסוגיות תתקבל על ידי הממונה וממילא לא ניתן להעריך בשלב זה את ההשפעה על הדוחות הכספיים.

- א. חוזר גמל 2-2-2020: משיכת כספים מחשבונות קטנים בקופת גמל - תיקון
ביום 16 ביוני 2020 פורסם תיקון לחוזר משיכת כספים מחשבונות קטנים בקופת גמל. החוזר קבע כי החברות המנהלות יחויבו לשלוח לעמיתים בעלי חשבון קטן עם יתרה צבורה הגבוהה מ-50 ש"ח ונמוכה מ-1,350 ש"ח המחאה בדואר.
בעקבות הגידול המשמעותי בשיעור הכספים שנמשכו מחשבונות קטנים לאחר פרסום החוזר, נקבעו במסגרת תיקון החוזר, הוראות למתן הודעות לכלל העמיתים בעלי חשבון קטן (עד ליתרה צבורה בסכום של 8,000 ש"ח), בדבר זכותם למשיכת הכספים, וכן הוראות לגבי חובתה של חברה מנהלת לצרף למכתב המחאה שתאפשר לעמיתים למשוך את כספם, והכל בהתאם למועדים כמפורט בחוזר. החברה פועלת ליישום התקנות.
- ב. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון), התש"ף 2020
ביום 9 בספטמבר 2020 התפרסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון), התש"ף – 2020 המאריכות, בין היתר, את הוראת השעה המגבילה את שיעור ההוצאות הישירות לתקרה של 0.25%. הוראת השעה מוארכת רטרואקטיבית מיום 16 ביוני 2020 ועד ליום 28 בפברואר 2021.